

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202666
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6419202666.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudkýň JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Evy Dzúrikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa R. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpený v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov - matky: R. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX T., F. E. XXXX/XX a otca: Q. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX K., E. XXX, U. republika, v konaní zastúpený JUDr. Ivo Osvald, advokát AK so sídlom 960 01 Zvolen, Trhová 1, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/27/2019 - 65 zo dňa 19. 09. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/27/2019 - 65 zo dňa 19. 09. 2019 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu. Z vykonaného dokazovania súd konštatoval, že nezistil žiadnu podstatnú zmenu pomerov od času posledného rozhodovania ohľadom úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, kde súd rozhodol o výške vyživovacej povinnosti otca rozsudkom zo dňa 21. 02. 2019 (právoplatný dňa 07. 03. 2019). Súd nezistil žiadnu podstatnú a závažnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala opodstatnenosť uplatňovaného nároku matkou na zvýšenie vyživovacej povinnosti zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 140,- Eur mesačne. K tvrdeniu matky, že touto zmenou má byť skutočnosť, že maloletý od 01. 09. 2019 nastúpil do predprimárneho vzdelávania v materskej škole, v dôsledku čoho uhrádza za stravu v predškolskom zariadení 30,- Eur mesačne a poplatok za návštevu predškolského zariadenia 13,- Eur mesačne, podľa súdu nepredstavujú takú podstatnú zmenu pomerov na strane dieťaťa, ktorá by mala mať za následok zmenu rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti. Od času posledného rozhodovania uplynula veľmi krátka doba a za túto nedošlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa tak, ako to tvrdila matka. Za dôležité považoval súd porovnávať okolnosti pre určenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania, ako aj v čase aktuálneho rozhodovania. Z dokazovania pripojeným spisom tamojšieho súdu sp. zn. 24Pc/11/2017 po jeho oboznámení súd nezistil žiadnu podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa, na strane otca alebo matky dieťaťa. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na to, že od posledného rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti uplynula veľmi krátka doba, súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

2. Rozsudok okresného súdu napadla odvolaním v zákonom stanovenej lehote matka maloletého dieťaťa. Poukázala na to, že v konaní Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 24Pc/11/2017 bolo rozhodnuté, že Q. U. je otcom maloletého R., zároveň bola schválená dohoda rodičov, kde dieťa bolo zverené do starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu čiastkou 100,- Eur mesačne. Dohode rodičov predchádzal návrh matky na výživné vo výške 150,- Eur, ktorá by zodpovedala potrebám dieťaťa. Otec uviedol, že 100,- Eur je suma, ktorú je ochotný a schopný hradiť, čo zdôvodňoval

svojou práceneschopnosťou a tým, že mu hrozí ukončenie pracovného pomeru. Matka pod tlakom okolností s takýmto návrhom dohody súhlasila, pretože potrebovala aspoň takúto sumu, hoc nepokrývala všetky náklady, očakávala pritom aj príjem v podobe splátok dlžného výživného. Nakoniec aj tak bola nútená vymáhať výživné exekučne. Otec v apríli a máji 2019 uhradil dlžné výživné a riadne hradí aj určené mesačné výživné vo výške 100,- Eur. Poukázala na to, že požadované zvýšenie o 40,- Eur v podstate kopíruje zvýšený výdavok za pobytne a stravné, čo však je len jedna časť výdavkov spojených s nástupom do materskej školy. Pokiaľ otec prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu predložil potvrdenie o príjme od zamestnávateľa Grupo Antoline Turnov s. r. o., podľa tohto potvrdenia dosahoval za obdobie 07 až 12/2018 príjem mesačne 225,- Eur a za obdobie 01 až 06/2019 v priemernej mesačnej výške 450,- Eur. Chýba však potvrdenie o príjme za mesiace júl až august 2019, ktoré by vykazovalo skutočné príjmy zo zamestnania po ukončení práceneschopnosti. Zároveň poukazuje na deklarované mesačné výdavky otca vo vyjadrení zo dňa 10. 09. 2019 vo výške 1.010,- Eur. Rozdiel v jeho príjmoch a výdavkoch za posledný rok je výrazný a dá sa skoro s istotou predpokladať, že má aj ďalší príjem, ktorý opomenul uviesť a z ktorého hradí uvedené výdavky. Toto potvrdzuje aj skutočnosť, že nevyužil dohodu o predpísaných splátkach dlžného výživného, ale pod tlakom exekučného konania ho splatil v plnej výške v priebehu dvoch mesiacov. Predložené potvrdenie o príjme od zamestnávateľa vyvracia tvrdenie otca o tom, že na jeho strane žiadnym spôsobom nedošlo k podstatnej zmene pomerov. V potvrdení o príjme sú okrem priemerného zárobku vyplnené aj príjmy za jednotlivé mesiace. Za mesiac február 2019 je potvrdený príjem 0,- Kč a za mesiac jún 2019 čistý príjem vo výške 68.356,- Kč, čo je cca 2.734,- Eur. Navrhuje zmeniť napadnutý rozsudok a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca k maloleťmu na sumu 140,- Eur mesačne od 01. 09. 2019.

3. Kolízny opatrovník maloleťmu dieťaťa vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol zvýšiť výživné v zmysle odvolania matky. Má za to, že na strane dieťaťa došlo k zmene pomerov tak, ako matka deklarovala.

4. Otec sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), preskúmal vec v súlade s ustanovením § 65 a § 66 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario, podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zruší odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v prípade, že nedostatočné zistenie skutkového stavu je následkom nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie.

7. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloleťých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

8. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleťé dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. Ako je zrejmé z preskúmaného spisu, matka maloleťmu dieťaťa podala návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloleťmu dieťaťu tvrdiac na strane dieťaťa zmenu pomerov v tom, že dieťa začalo navštevovať materskú školu, v súvislosti s tým sa zvýšili výdavky maloleťmu dieťaťu, matka žiadala zvýšiť o sumu, ktorá predstavuje mesačný poplatok v zariadení 12,- Eur a mesačné stravné v tomto zariadení, žiadala teda zvýšiť výživné o sumu 40,- Eur mesačne s tým, že podľa tvrdenia matky ide len o niektoré výdavky v súvislosti s uvádzanou zmenou. V odvolaní matka poukazuje aj na zmenu na strane otca maloleťmu, keď poukazuje na predložený doklad o príjme otca v čase prvého rozhodovania o výške výživného (február 2019) a v čase rozhodovania o návrhu na zvýšenie výživného tak, že podľa tohto výkazu vo februári 2019 otec nedosiahol žiaden príjem a v poslednom preukazovanom mesiaci jún 2019 je uvedený čistý príjem 68.356,- Kč, zároveň poukázala na nezrovnalosť medzi tvrdenými príjmami a výdavkami otca.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že uhrádzanie poplatkov za stravu v predškolskom zariadení a za návštevu predškolského zariadenia nepredstavujú takú podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorá by mala mať za následok zmenu rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k dieťaťu. Zároveň poukázal na uplynutie veľmi krátkej doby od posledného rozhodnutia o výživnom. Správne konštatoval, že je potrebné porovnávať okolnosti dôležité pre určenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania, ako aj v čase aktuálneho rozhodovania.

11. Ani Civilný mimosporový poriadok, ani Zákon o rodine pri rozhodovaní súdu o zmene pôvodného rozsudku o výživnom neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo uplynúť od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia, preto, aby súd mohol takýto právoplatný rozsudok zmeniť. V zmysle ust. § 121 CMP a tiež ust. § 78 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine je táto skutočnosť (čas, ktorý uplynul od pôvodného rozhodnutia) pre naplnenie predpokladov zmeny rozsudku v zásade irelevantná. Zásadnou otázkou potom je, či došlo alebo nedošlo k zmene pomerov na strane účastníkov. Je nepochybné, že na strane maloletého dieťaťa k zmene pomerov došlo, súd túto zmenu konštatuje, nepovažoval ju však za takú závažnú, aby sama mohla byť dôvodom pre zmenu rozhodnutia. Odvolací súd k tomu uvádza, že aj keď Zákon o rodine a rovnako aj Civilný mimosporový poriadok neuvádzajú termín podstatná, resp. závažná zmena pomerov, je dôležité, že musí ísť o relevantnú zmenu pomerov, takú, ktorá odôvodňuje zmenu rozhodnutia alebo dohody upravujúcej vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd však v tejto súvislosti musí zdôrazniť, že súd prvej inštancie nemal žiadny podklad pre konštatovanie, že na strane povinného rodiča - otca nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia o výške výživného. Ako vyplýva z predložených dôkazov, otec predložil v konaní potvrdenie zamestnávateľa o výške príjmu za obdobie júl 2018 až jún 2019, z tohto potvrdenia je však zistené len to, že otec mal v mesiaci júl 2018 čistý príjem 28.190,- Kč, v mesiaci august 2018 čistý príjem 5.985,- Kč (išlo o dávky nemocenského poistenia), v mesiacoch september, október, november, december, január, február, marec, apríl, máj má vykázaný príjem v každom mesiaci 0,- Kč a v mesiaci jún 2019 čistý príjem 68.356,- Kč. Takýto dôkaz hodnotí odvolací súd ako nedostatočný pre vyslovenie záveru, že na strane otca nedošlo od poslednej úpravy výživného k zmene (keď výživné bolo požadované od 01. 09. 2019 a súd rozhodoval 19. 09. 2019). V spise sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, aký príjem otec maloletého dieťaťa dosahoval v čase pôvodného (prvého) rozhodnutia o výživnom a ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu na zvýšenie výživného, resp. aký príjem bol schopný dosahovať s prihliadnutím na jeho vyživovaciu povinnosť v zmysle ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine (obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov). Tieto údaje sú pritom zásadné pre zistenie, či došlo na strane otca k zmene pomerov rozhodujúcich pre určenie výšky výživného.

12. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého nedošlo k zmene pomerov a nebol preto dôvod na zvýšenie výživného, za predčasný, ktorý nemá základ vo vykonanom dokazovaní.

13. Odvolací súd vzhľadom na uvedené zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý bez relevantných dôkazov dospel k predčasnému, a teda nesprávnemu záveru o neexistencii zmeny pomerov, pre ktoré by mohlo/malo dôjsť k zmene rozsudku o výživnom a vrátil mu vec na ďalšie dokazovanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie na zistenie skutočného príjmu povinného rodiča (otca), a to ako v čase pôvodného rozhodnutia o výške výživného, tak aj v čase aktuálneho rozhodovania, tak aby bolo možné dospieť k záveru, či došlo alebo nedošlo k zmene pomerov, ktorá je zásadnou a relevantnou otázkou pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného (s prihliadnutím na tvrdenie zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa).

14. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).